

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopoljal se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natanilna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652.

TELEFON štov. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Na kakov način se prihaja v Avstriji do dobre službe?

Neki gospod nam pripoveduje, kako se je mudil na Dunaju in si prizadeval, da bi dosegel toli zaželjeno povišanje v službi — da bi, kakor se pravi navadno, avanziral. Predstavil se je dotičnemu sekcijškemu predstojniku in mu razložil svojo željo. Po dolgem razgovorjanju pa je stavil predstojnik karakteristično vprašanje: „Imate-li kakega državnega poslanca, ki bi vas priporočal tozadevnemu ministru?“ In načelnik je pristavil: „V tem slučaju bi bilo dobre nade, da avanzirate. Če pa takega priporočila nimate, je vaš trud zastonj.“

Dotični uradnik se je sicer skliceval na toliko in toliko službenih let in izlasti tudi na svoje poznavanje deželnih jezikov. Toda vsa argumentacija njegova je ostala brez efekta.

Odkar imamo takoimenovano parlamentarizirano ministerstvo, prihajajo le — želje poslancev v poštev, ne pa kvalifikacija uradnikov. Dotični sekcijški načelnik je n. pr. pokazal našemu prosilcu celo kopo — vizitnic drž. poslancev.

Naš znanec pa ni tako srečen, da bi imel takega državnega poslanca za protektorja. Zato je žalostno in razočaran odšel z Dunaja.

Take razmere vladajo sedaj posebnost na železniškem, učnem in pravosodnem ministerstvu in to na veliko škodo za nas Slovence brez razlike: na Kranjskem, Koroskem, Štajarskem in Primorskem. Tudi naše Primorje je rezervirano kakor pribežališče za razne protežirane drugorodne, izlasti nemške nesposobneže! Neki viši uradnik na Dunaju je naglašal sicer ob neki priliki, ko je odklanjal nekega prosilca iz Primorja, češ: „Prvi prihajajo domači prosilci v poštev!“ To je hvalevreden princip. Ali zakaj ne velja ta princip tudi za naše Primorje?! Pri nas v Primorju je ravno narobe. V vrste državnega uradništva se vrši nemška infiltracija bolj in bolj z vsakim dnem intenzivneje. Prva mesta zasedajo Nemci. Ravno te dni zopet je bil imenovan neki Nемеc na tukajšnje finančno oblast. Da je to velika krivica in v veliko škodo za domačine, to je jasno. Ali krivica ne sestaja samo v tem, da so domačini zastopavljeni, da ne napredujejo, da se jim otežuje dostop do boljših mest, da so s tem moralno kaznovani in materialno oškodovani, ampak se vsa stvar spreminja v krvavo ironijo, da morajo zastopavljenci zmagovati več dela in se mučiti zato, ker tisti, ki je protežiran in mu je odjedel boljše mesto, ni dorasel za službovanje v naših krajih. Od domačinov se zahteva strogo, da poleg dežel-

nih jezikov morajo znati tudi nemški. Za nemške kandidate pa zadošča, da znajo nemški. Domačin mora uradovati v treh jezikih, ptujec pa uraduje komodno v enem samem, v svojim materinem jeziku. Kolikor bolj se množe taki protežiranci iz nemških krajev, toliko več morajo domačini delati, a v plačilo za to morajo — in to je ravno krivica — toliko dalje čakati na kako poboljšanje svojega stanja!! Domačin je torej kaznovan za to, ker ima — boljše kvalifikacijo.

A krona vsemu je, da ga nima nobenega sredstva proti krivici, ki jo trpi. Ker — kakor je razvidno iz gori rečenega — so ušesa na visokih mestih gluha, če dotičnik nima vplivnih zaščitnikov. Ušesa na visokih mestih so gluha in očesa slepa tudi za dejstvo, da vsled vse te krivice, ki jo trpi domačin, da vsled usiljevanja uradnikov, ne večjih deželnih jezikom, trpi vse prebivalstvo, trpi vsa državna uprava!

Kaj pomagajo lepi principi, vsa lepa navodila, ki jih izdajajo centralna mesta podrejenim oblastim — kakor nedavno temu tudi baron Beck —, ako pa se ti principi ne izvajajo praktično, oziroma — kar je še bolj vnebokričeče —, ako se jih dotični visoki dostojanstveniki sami ne drže! Kaj hočete več!

Gori smo povedali, kako je bil zavrnjen neki prosilec iz naših krajev ko je aspiriral na kako mesto gori v nemških deželah; rekli se mu je, da prvi morajo prihajati domačini v poštev. Ali prav v tistem resortu, ki ga pomaga upravljati dotični visoki dostojanstvenik, dosledno zame-tajo ta za nemške dežele sveti princip in postopajo ravno nasprotno, ko gre za južne naše kraje semkaj pošiljajo namreč same tujece, pa naj je še toliko in popolnoma sposobnih prosilcev!! Od tukajšnjih državnih ljudskih in srednjih šol odriavajo sistematično in neisprosno domače kompetente in pošiljajo semkaj tujince, ki so in ostajajo za vedno odtujeni deželi in ljudstvu, ki prebiva v njej.

Kako se torej prihaja v Avstriji do dobre državne službe?! Ali imej mogočno protekcijo, ali pa bodi — Nемеc!!

25-letnica obstanka in razvitje zastave „Trž. podp. in bral. društva“.

(Zvršetek).

Impozanten in ob enem ganljiv je bil prizor, ko so zastavonoše prinesli na slavnostni oder vse društvene zastave, da se posestrijo z novo razvito zastavo. Ob tem činu je

bilo občinstvo kar vzhičeno. Godba je zopet svirala „Naprej zastava slave“ in gromoviti „živio“-klici so spremljali akorde te naše himne: bilo je, kakor da ob tem činu posestrenja zastav tudi vse občinstvo polaga prisego pobratimstva in zvestobe.

V tem je prišel čas, ko so morali naši mili gostje iz Ajdovščine misliti na odhod. Odhajali so z vrta z razvito in ponosno polajajočo zastavo, občinstvo pa jim je prirajalo prisrčne in viharne ovacije: od vseh strani vrta so doneli klici: „Živeli Ajdovci!“

Ta čin razvitja in posestrenja zastav je zaključil predsednik Kamuščič s kratkimi, a navdušenimi besedami. Še enkrat je izrekal besede iskrene zahvale društvom in korporacijam, ki so doposlale svoje zastopnike, da s svojo udeležbo, oziroma sodelovanjem na sprevodu in na činu razvitja nove zastave povzdignejo to pomembno slavnost. Potem pa se je z besedami iskrene hvaležnosti obrnil do kumice Eme Barteljeve. Kakor vsikdar — je vskliknil govornik — rada sledi apelu na žrtvovanje za našo stvar, je gospa Barteljeva tudi to pot drage volje in ljubeznjivo ustregla naši želji, da bodi ona kumica naši novi zastavi. Zahvaljujemo se jej na tem činu rodoljubja, na tej naklonjenosti do našega delavskega društva, ki mu je gospa kumica dala izraza, poklonivši naši zastavi prekrasen trak. Iz dna duše jej bodi izrečena zahvala na takem dokazu ljubavi v imenu „Tržaškega podpornega in bralnega društva“, v imenu našega slovenskega delavstva! Njeno ime ostane hvaležno zapisano v analih našega društva.

Te z navdušenjem govorjene besede so izzvale viharne dolgotrajne aplavze med množico: ploskanju in živio-klicem ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Sedaj se je začel vršiti oficijelni glasbeni in pevski program slavnosti. Društvo je nastopalo za društvom, vsa pozdravljena radostnim navdušenjem. Bilo je to pravo tekmovanje na plemenitem polju — kulturnega dela. Pred navdušenim občinstvom so tudi pevci in pevke pevali z nenavadnim navdušenjem.

Ali tudi po oficijelnem programu so pevali dalje zbori, nameščeni na raznih straneh vrta. Vmes je svirala godba in prižigali so prekrasne umetne ognje, ki so izzivali viharne aplavze med občinstvom. Ali kraj vseh teh dobrot in lepote je vendar tudi Terpsihora prišla do popolne veljave. Imela je nešteti čestilcev. V veliki dvorani so se jej klanjali ob zvokih orkestra, drugo plešišče pa je bilo na planem, na eni strani prostranega vrta. To je bilo rajanje! Ganljivi čin razvitja zastave, lepi govori, godbe zvoki, krasno pevnanje, zavest, da smo s to slavnostjo povzdignili čast slovenskega imena v Trstu, ples, ne-

štvelo vihrajajočih zastav, to vzhičeno občinstvo, in pa prekrasni poletni večer z zvezdnatim nebesnim svodom in rahlim vetričem: vse to se je združevalo in mogočno vplivalo na tvojo dušo, da si se moral radovati med radostnimi.

Lepa in častna sta minulost in razvoj našega „Tržaškega podpornega in bralnega društva“. Ali tudi dan 25-letnice se je vredno pridružil tej častni minulosti in ostane zabeležen na častni strani zgodovine društva.

Mi pa vidimo največi pomen tega dne v tem, da so zopet enkrat prišle do manifestantnega izraza simpatije, ki jih uživa in — zasluhuje naš slovenski delavski stan v Trstu!

Ogrski Ne madjarski poslanci v Bukarešti.

Iz Budimpešte poročajo: Naciona listični poslanci se podajo tekom tega meseca v Bukarešto, da obiščejo tamošnjo razstavo.

Govori se, da jim tamošnja romunska liga priredi slovesen vsprejem. V Bukarešto se poda baje tudi mnogo poljskih in čeških državnozbornih poslancev.

Očividno se tukaj ne gre le za ogledovanje razstave, marveč za pomembno politično demonstracijo.

Dogodki na Ruskem.

Sedaj ne taje več niti oni listi, ki so polagali največe svoje nade v generalni štrajk in so videli že vso Rusijo v plamenu, ki ga bo palila spuntana ruska vojska — ne taje več, da je generalni štrajk ponesrečil in da do punta armade so še dolge, dolge poti.

In kakor je že, kadar se kaka velika osnova ni posrečila, v navadi, da se stika po vzrokih, tako navajajo tudi sedaj novine najrazličnejše okolnosti, ki so se združile, da se punt in generalni štrajk nista posrečila.

Določeno je bilo — pripovedujejo — da ima punt počiti hkratu v Sveaborgu, Kroustadtu in Sevastopolu. Ali odbor v Sveaborgu je zasledil, da je neki častnik mornarice izdal vse načrte. Zato da je odbor v Sveaborgu zastavil ves svoj vpliv, da bi preprečil neopertunno revolucijo v Sevastopolu.

Hkratu po zatrjajo listi, da revolucija vendar le pride. Sicer pa da niti oni sami ne namerujejo splošnega vojaškega punta, ker vedo, da ta ni možen radi razsežnosti ruske države. Punt da se bodo vršili neprestano sedaj tu sedaj tam, tako dolgo, da bo možno slednjič zadati smrtni udarec.

Izlasti angležki listi rišejo položaj črno v črno in navajajo v dokaz za to, potrto na ruskem dvoru in hude slutnje carice. Ruska carska rodbina da že računa z eventualnostjo, da bo morala zapustiti ruski prestol.

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

St. Vilinski.

II.

Potem se je začelo za Poljanska zopet staro življenje.

Nič se ni izpremenilo v njegovi bližini.

Stara gospodinja je bila istotako molčeča kakor prej, njegova sobica istotako temna kakor prej in dvorišče, na katero se je videlo z okna, istotako pusto in vlažno kakor prej. Le tuintam v popoldanskih urah se je prikradel droben žarek v ta polumrak in pošiljal na mrzle zidove in na okna na drugi strani, kjer je bledelo par rastlinic v nizkih lončkih.

Poljanšek ni bil mnogo doma.

K predavanjem je hodil redno. Posvetil se je bil moderni filologiji. Še par let, položil bi izpite in dobil službo. Ta misel ga je vodila. In potem se mu je kazalo mirno življenje, lasten dom in še vse polno ciljev, ki jih je hotel doseči s trdno voljo.

Instruiral je par sinčkov bogatih ljudi.

Paziti in glodati je moral, da so mladi gospodje v šoli dobro znali, klanjati in pripogibati se je moral pred njih debelimi in rejenimi očeti za tiste borne dnarce. Poljanšek pa ni ljubil hlapčevstva, vse tiste denarje, ki so mu jih dajali s kislimi obrazi, bi jim vrgel pred noge in odšel svoboden z brezskrbnostjo dalje. Toda moral je vse to pretrpeti — zavoljo obstanka, zavoljo borbe za življenje...

Molčal je in le tuintam mu je vstajalo v srcu zaničevanje nad tem rodом mogotcev, ki pije srčno kri človeštva. Toda naglo je zatrl take misli v srcu, da bi se mu ne čitale na obrazu in da bi ga ne vrgli kakor psa pred vrata, če bi jih zapazili...

Izmed svojih znancev se je Poljanšek oklenil najbolj Vida Grabarja. Bil je to starejši študent ki se mu je bilo povsodi vse ponesrečilo.

Najprej je bil v lemenatu, a mu ni ugajalo. Potem je študiral nekaj časa na filozofski fakulteti, a slednjič je postal jurist. Pa tudi tu ni imel sreče z izpiti, a vegetiral je vseeno dalje...

Bil je dober človek. Pri vinu se mu je odprla duša in krasno je znal govoriti kakor malokdo. Pesnikoval je v prejšnjih časih in

tudi pisateljval. Toda spoznal je, kako malo to nese, če nima človek kakih stricev, ki so si stekli imenitnih zaslug na rodoljubnem polju, ali pa če ni tako pikanten in znan pisatelj, da se založniki kar [trgajo zanj. Grabar pa je bil pisatelj srednje vrste, ki bi bil morda še kaj dosegel, če bi bil videl kake uspehe svojega peresa. A manjkalo mu je vstrajnosti, da bi te dosegel, in zato je delal rajši za mal denar raztrgane novele in dolgovadne romane in veselo šel naprej z nasmehom na licih in svobodo v duši. Izgubljen talent, kakor jih je mnogo slovenskih...

Tiste dni po svojem prihodu v Gradec se ni Poljanšek mnogo družil z znanci. Kratek pozdrav, roko so si stisnili in šli narazen.

In lahko mu je bilo hoditi z veselimi koraki po jasno začrtani poti k svojim ciljem...

Nekoč v maju je bilo.

Zunaj je bil miren večer in hlad se je razprostiral nad mestom, ko je stopil Poljanšek v polutemi v svojo sobo.

In glej, na mizi je ležala razglednica od Vere iz Ljubljane. In on se je razveselil, ko jo je ugledal.

„Vedno se Vas spominjam!“ je bilo napisano z nejasno deklisko pisavo.

Poljanšek je sel k mizi in zopet je prišlo k njemu nekaj kakor rahla pesem iz pomladanega večera; iz daljne slovenske domačije je prišlo in mu oklenilo in objelo srce kakor nežna majnikova poezija...

In zopet je videl Verico... rdeče rože na njenem klobuku... njeno lice... in par mehkih kodrov čez...

Stemnilo se je bilo že skoraj popolnoma ko je France vstal in odšel ven.

Po širokih, lepih ulicah je šel počasnih korakov. Srečaval je le vesele ljudi, elegantne častnike, zorne deve s sanjajočimi, vlažnimi očmi, mlade pare, tesno drug ob drugem...

Potem pa je zavil iz teh svetlih, širokih ulic v temne, zavite.

Tam pa je bilo videti manje veselih ljudi Sklonjen delavec je korakal utrujen po trdem tlaku; mlado, blede dekletce v ponošenem krilu je strahoma stopalo po ozkem trotoarju; za hip pogledalo Poljansku v oči in naglo izgnilo za bližnjim oglom.

Poljanšek je zrl nekoliko časa za njo, potem pa stopil v temno, veliko hišo, kjer je stanoval Grabar. (Pride še.)

V tem slučaju da se namesti na Angležkem. Car in carica da sta se že mnogokrat pogovarjala o tem. Edini, ki jim moreta se zaupati, da so angleški slugi. Celo pogovori med carico in njenimi — sobaricami se navajajo kakor dokaz o vbnosti položaja v Rusiji....

Čitatelji lahko izračunajo sami, koliko so vredne take — čakole.

Novo ministerstvo Stolipin.

„Wiener Allg. Zeitung“ poroča iz Petrograda, da se je v Petrogradu vršil ministerstveni svet, na katerem je bilo definitivno sklenjeno, da se sestavi novo ministerstvo. Ministrski svet za trgovino bo imenovan bivši državni kontrolor, Filozofov, ministrom za poljedelstvo knez Vasilkov, bivši predsednik rudečega križa. Višim prokuratorjem Sv. Sinoda je imenovan Izvolski, brat ministra unanjih stvari in bivšega naučnega ministra. Druge listnice obdrže dosedanji ministri.

Uraden dementi.

Petrograjska brzojavna agentura je pooblašena izjaviti, da je vest, priobčena v „Novem Vremenu“, češ, da bo veliki knez Nikolaj Nikolajevič imenovan vrhnim poveljnikom ruske vojske, popolnoma neosnovana.

Puntarji v Sveaborgu.

Iz Helsingforsa poročajo: Finci, ki so se vdeležili punta v Sveaborgu, so bili izročeni finskim sodiščem, da bodo sojeni po finskih zakonih. V slučaju obsodbe jih čaka ječa. Ruse pa zadene, po ruskem zakonu, smrtna kazen.

Bomba na kolodvoru.

Iz Katorica javljajo od 8. t. m.: V natlačeno polno čakalnico kolodvora v Sosnovicah je nekdo vrgl bomb, vsled česar je bilo mnogo oseb težko ranjenih, neki stotnik pa ubit. Nastala je grozna panika. Storilec je zbežal.

Drobne politične vesti.

Spopad med Japonci in Amerikanci. V Washington je dospelo poročilo, da so ubili Amerikanci pri Aleutih pet japonskih ribičev, ki so neopravičeno lovili ribe. Pozneje dospela ameriška carinska ladija „Mac Culloch“ je prišla zaradi neopravičenega ribištva nad 11 Japoncev.

Spremembe v nemški vojni mornarici. Iz Kiela poročajo: V krogih nemške vojne mornarice se govori, da po dovršenih jesenskih vajah vojne mornarice odsluži cesar velikega admirala Koesterja na slovesen način ter da izroči vrhno poveljstvo vojne mornarice princu Henriku.

Novi volilni zakon na Ogrskem. Neki budimpeštanski list je izvedel baje iz verodostojnega vira, da vlada, čim bo prihodnje spomladi vsprejeta volilna reforma, razpiše takoj nove volitve na podlagi novega volilnega zakona. Volilna reforma ne bo obsegala ni splošne ni tajne volilne pravice. Vzlic temu se vlada nadeja, da zbornica vsprejme tako volilno reformo.

Domače vesti.

Imenovanja. — Namestniški tajnik dr. Geza Murad je imenovan okrajnim glavarjem, okrajni komisar grof Liabord Mels-Collaredo pa namestniškim tajnikom v Primorju.

Za državno stavbeno službo v Primorski so imenovani: viši inženir Gvidon Levi stavbenim svetnikom, inženir Viktor Krall višim inženirjem in stavbeni adjunkt Rihard Dorčić inženirjem.

Razpis natečaja. Deželni odbor goriški razpuje službo deželnega kmetijskega nadzornika v VIII. plačilnem razredu, ki more preiti v VII. in VI. plačilni razred deželnih uradnikov; nadalje službo deželnega zootehničnega nadzornika v IX. plačilnem razredu ki more preiti v VIII. in VII. plačilni razred. Prošnje je odposlati do 4. sept. deželnemu odboru goriškemu, ki daja v uradnih urah natančnejša pojasnila.

Omenjeni razpis natečaja je v tukajšnjem uradnem listu objavljen le v italijanskem jeziku, vzlic temu da tvorijo Slovenci na Goriškem dve tretjini prebivalstva.

Kraška burja — burno brije! Pišejo nam: Ne, ne in ne! Ne moremo, in ne moremo in tudi nočemo več trpeti tistega avtokratičnega postopanja od strani naših političnih oblasti. Dogodki povodom otvoritve nove železnice so silno razburili duhove na našem Krasu. Zavedni ljudje ne morejo pozabiti, ne odpustiti tega. Zaljenje, ki je doživel naš narodni ponos, ostane nam neizbrisno v spominu. In peko in žgalo nas bo, kadar-koli se bomo spominjali, da je bilo tako škandalozno početje sploh možno na

naši lastni slovenski grudi, ki so jo čuvali naši predniki s toliko ljubeznijo in jo izročili nam v skrbno varstvo kakor sveto dedščino.

In mi se zavedamo svoje dolžnosti. Čuvati hočemo to sveto dedščino pred vsakomur: ljubiti to grudo in braniti pravice naroda, ki biva na njej. Braniti proti vsakomur — smo rekli! Tudi proti nemško-nacijonalnim, karnijolskim političnim uradnikom!! Tu moramo že pribiti neko dejstvo, ki nam daje precejšnjega pojasnila za postopanje politične oblasti na Krasu v zadnjih časih. Kakor povsodi na okrajnih glavarstvih, imajo tudi na politični oblasti v Sežani uradnika, ki — naj bi bil prvi podrejenec gosp. glavarja! Dotični uradnik je pronesirano nemškega mišljenja...! Za to govori njegova — da-si je mož še mlad — minolost. Spadal je v vrste tistega nemško-nacijonalnega dijaštva, ki je po svoji kričavosti, po svojem razgrajanju in izzivanju v pravo nadlogo za prebivalstvo in narodno mešanost krajev in prava nevarnost za javni mir. — V karakteristiko te vrsti nemškega dijaštva in nje c. kr. zastopnika v Sežani, naj služi nastopno dejstvo, ki pripoveduje in pojasnjuje več, nego bi mogli mi z največo zgovornostjo. Bivši deželni predsednik kranjski, baron Hein, je bil gotovo Nemec od pete do glave. Ne goval je nemštvo in je pestoval to svoje dete s pravo materinsko ljubeznijo; ničesar ni opuščal, kar je moglo povspeševati razvoj nemštva na Kranjskem. A sedaj čujte! Celó tak odločno nemški birokrat, kakoršen je bil bivši deželni predsednik na Kranjskem, se je branil vzeti sedanjega Vsemožnega na okrajnem glavarstvu v Sežani v politično službo na Kranjskem! In to radi prehudega nemško-radikalnega burševsko-neznosnega mišljenja!! Če povemo še, da se je baron Hein branil vzlic svojim prijateljskim odnošajem do rodbine tedanjega aspiranta za politično službo, potem smo menda povedali dovolj v karakteristiko moža, ki je bil brez vsacega dvoma spiritus movens in agens na postopanju politične oblasti povodom otvoritve nove železnice. Kajti javna tajnost je, da je na okrajnem glavarstvu v Sežani sedaj merodavna volja, oziroma samevolja tega vzgojenca najradikalnejše struje med nemškim dijaštvom.

Mnogokdo si v hipu ni mogel tolmačiti postopanje pol. oblasti v Sežani. Nu, sedaj bo laglje umel. Na Krasu vemo vse to. In to je ravno, kar je najbolj ogortilo duhove, da sedaj: „Kraška burja burno brije“. Pod nemško-nacijonalna kolesa pa se še ne damo!! To naj si zapomnijo gospodje v Sežani, da bomo znali skrbeti za to, da se ta kolesa zdrobijo na kose ob našem kraškem kamenu!

Odkritje Vilharjevega spomenika v Postojni dne 12. avgusta t. l. Prejeli smo: „Kakor listja in trave nas je in vse veselice so lahko obiskane“ — piše cen. dopisnik z Opčin. — Resnično precejšnje število nas je in lahko napolnimo več velikih dvoran!

Ali, ko se praznuje tako narodno slavje kakor bo v nedeljo v Postojni, tedaj nas je še sila malo in kdor le more, naj gre na take izvenredne prireditve, ne pa da se cepimo v različne stranke!

Mari ni Miroslav Vilhar vreden, da mu celokupna slovenska domovina izkaže zasluženo čast in spoštovanje? Ko je naš narod bil še velika sirota, se ni graščak na Kalcu sramoval siromašne slovenske matere svoje. Spel jej je v čast marsikatero pesmico, ki je postala narodova last.

Minola so od tedaj desetletja, prišel je nov zavednejši narod, a tudi ta ne odreka Vilharju velicnih zaslug, ki jih ima za narodno probujo. A ne samo v besedah, pokazimo tudi dejansko svojo hvaležnost, da se vsi vdeležimo odkritja spomenika vrlemu možu!

S pravim zadoščenjem smo čitali celo vrsto društev, ki poleti ta dan v Postojno. Ne malo pa nas je presenetilo, ko smo čitali, da bo ravno ta dan sokolska slavnost v Gorici. Res ne umejemo! Ali se razkritje Vilharjevega spomenika tako malo uvažuje, ali tako malo umeva. Poleg tega ima „Delavsko podporno društvo“ svojo obletnico. Svetoivanski tamburaški zbor napravi izlet v Štanjel. Jeli to slučaj ali nalašč, da je ravno ta dan 5 reci pet veselice?! Boljunčani so bili vendar tako takti, da so svojo preložili, in tako odpade šesta. Kam naj se tedaj obrne uboga rodoljubna para? Slavnostni odbor v Postojni ima neizmerno veliko stroškov in dela, a da bi radi brezbriznosti ne-

katerih, slavnost ne vspela kar najlepše, bil bi to velik madež v zgodovini naroda našega. Rodoljubi, ne dopustite, da poleg toliko madežev in peg v zgodovini naši nastane še ena! Pojdi zato, kdor le more, v nedeljo v Postojno!

Posebni vlak v Postojno. Torej vlak je sedaj zagotovljen! Sicer se še ni priglasilo zadostno število izletnikov (mora jih biti najmanjše 300); a ker je običaj, da se tržaški izletniki odločajo še-le zadnji čas, kar vemo iz prejšnjih slučajev, upamo, da ne bo izgube ob najetju posebnega vlaka. Priglasilo se je več društev, ki se vdeležijo korporativno, ali po deputacijah. „Rojanska Čitalnica“, „Obrtno konsumno društvo“ iz sv. Ivana, društvo „Tabor“ iz Lokve so se že priglasila, a je mnogo deputacij, ki se vdeležijo tudi od drugih narodnih društev. Želeti je, da sleherni društvo odpošlje vsaj deputacijo na to pomembno narodno slavnost. Vlak odide s kolodvora južne železnice okolo 6. ure zjutraj. Iz Postojne odide pa okolo 11. ure zvečer. Izven-tržaški izletniki si lahko nabavijo vozne listke v „Trgovsko-obrtni zadrugi“ ul. S. Francesco št. 2, od 9 do 12 ure zjutraj in od 3 do 6 ure popoldne, ali pa na vlaku, kjer bo v to določeno blagajnik. Listke se začne prodajati jutri, v soboto, in se jih bo prodajalo tudi v nedeljo zjutraj na kolodvoru.

Voznja tja in nazaj stane za III razred K 3.60, za II razred K 5.50. Kakor vozne listke, tako se prodaja v Trgovsko-obrtni zadrugi tudi vstopnice na koncert in sicer po 40 stotink.

Toliko oni, ki so se že prijavi, kolikor oni, ki se še niso prijavi, vdobe vozne listke, kakor rečeno, jutri v „Trgovsko-obrtni zadrugi“, a v nedeljo zjutraj na kolodvoru.

Kakor doznajemo, se Nabrežnici in Openci vdeležijo v velikem številu.

S trdnim upanjem, da se tudi tržaški Slovani odzovejo v častnem številu, kličemo še enkrat: ne zamudite lepe prilike, ko se morete po jako nizkih cenah peljati na veliko Vilharjevo slavnost v Postojni!

C. kr. policijsko ravateljstvo. Voditelj c. kr. policijskega ravateljstva vladni svetnik dr. Manussi pl. Montesole je šel na daljši dopust. Vodstvo uradnih poslov je prevzel viši policijski svetnik dr. Mahkovec. Na slavnost razvitja zastave „Trž podp. in bralnega društva“ sta prišli nastopni brzojavki:

Ljubljana: K današnjemu slavu 25-letnice čestita in želi vsestranskega vspela pevske društvo

„Slavec“ v Ljubljani.

Gorica: Bratskemu društvu ob sinji Adriji čestitamo k 25-letnici.

ODBOR

„Slov. bral. in podp. društva v Gorici“.

Tombola in veselica, ki jo priredita „Zavarovalnica za govejo živino“ in pevske društvo „Zvon“ na Opčinah, obeta privabiti mnogo občinstva od blizo in daleč. — Ni čuda!

Veliki in širni prostor dobro uravnane „Restavracije“ g. M. Daneu-a, je kakor navlaš utvarjen za to. Zraven tega spretna postrežba, dobra brijonska kapljica, izvrstno, sveže pivo, okusna jedila — vse po zmernih cenah.

To je in mora biti moč — in sicer električna moč — ki človeka kar stresa in ga „loputne“ tja, kjer bodo zraven te moči še druge štiri privlačne sile in sicer: I., II., III. in IV. dobitek.

Da se prepričate o privlačnosti teh štirih sil, Vam povem še njihova imena.

Prva se imenuje terno in obstoji iz sledečih motorjev ali gonilnih sil: 2 velika salama, hleb kruha ter „štefan“, ki mu je zibel tekla na toplem jugu brijonskih otokov in kateremu je tamošnje podnebje ulilo ognjeno moč,

Ki greje srce in se zraven stori,
Da človek pozablja vse težke skrbi;
Vsaj nekaj trenotkov se on veseli:
Pri vinu in v družbi ga rana ne skli“.

Drugi sili pravijo ljudje „činkvina“, ki obstoji iz petih raznoimnih „umar“ in je prav vselega značaja; kjer se je ona prikazala, tam vzbuja pravo radost in provzroča po udih kakor neko posebno, a vendar prijetno „požgalkanje“, in temu se ni čuditi, ker če

„K meni al tebi prikima,
Vedno pri sebi kaj ima“.

Ta „kaj“ se bo imenoval — v nedeljo 12. avg. 1906. — peča, o mot ali zavoj platna,

„iz kterg pripravljajo pridne ženice
Rute in srajce, rokavice in peče,
Rjube in prto, tanke plenice,
Bele predpasnike, lepo opleče“.

Tretji sili bo dano ime „prva tomlola“. Imela bo tako čudno, skrivnostno in čarobno moč, da če „namažeš“ petnajstkrat papir, kateremu cena je le 40 stotink, postaneš gospodar vsega, živega, močnega in lepega — junca. —

Četrta — zadnja sila
Le glej, da ti bo mila!
Kar ona ti poda,
Prešča bosta dva.
Če pa jih ne dobiš,
Al da jih ne kupiš,
Ker vel ka je draginja,
Bo „tombola“ pa — svinja“.

Iz tega lahko sprevidi vsakdo, da bo v nedeljo na Opčinah obilo „božjih darov“ in v srcu prepričan mu pravim:

„Dvanajstega letos avgusta
— Čas precej oddaljen od pusta —
Glej, Opčina vse ti ponudi.
Le jemat' od nje ne zamudi
In k „tomboli“ sem se potrudil“.

Temu nimam družega dodati, nego da privoščim mnogo njim, da zadenejo rajši tombolo gor na Opčinah, nego da bi se „zatombolali“ kje drugje — „navzdol“.

Gr. Et.—ski.

Vojaške vaje ob italijanski meji. Od 13. do 20. t. m. se bodo v trbiški okolici vršile brigadne vaje. Čete prekoračijo Bovec. Brigado bosta spremljali tudi dve bateriji 9. divizijskega topniškega polka.

Dva obsedena. 28-letni Ivan N., doma iz Splita, in Marij P., doma iz Oniščja, sta se predsinočnim prepirala pred krčmo „Giovanna“, ki je v ulici della Fontana. Da ju spravi naprej spred krčme, je posegel vmes natakari iste krčme Martin Colombo, Ivan N. je pa pograbil stolico ter z isto zamahnil po natakariju. Ker se je pa ta pravočasno ognil udarcu, je stolica zadela neko mizo in vbila dva kozarca, ki sta bila na njej. Natakari je je pa vsled tega dal aretovati oba. A ko so prišli redarji, da bi ju odvedli na policijo, sta se Dalmatinca energično postavila po robu ter bila s pestmi okrog sebe in psovala redarje, ki so ju pa slednjič vendar ukrotili in ju odvedli pod ključ.

Neznani so ukradli gospodu Brunnerju, trgovcu z ogljem v ulici Cecilija, dve kolesi vredni 30 kron. — Gos. odu Jakobu Metel, stanujočemu v Škorklji št. 45, so pa ukradli 30 kg. sadja.

Žepna tatova. 14 letni čevljarski vaje nec Renat B., doma iz Cadore v Italiji, in 22 letni dninar Jakob S. sta bila predsinočnim aretovana v ulici di Crosada, ker sta skušala okraštati nekega mimoidočega.

Vzglieden sin. Včeraj je bil aretovan 15 letni Ivan D., doma iz Zadra a stanujoči z materjo Ano v ulici della Bora. Aretovan je bil pa na zahtevo svoje matere, katero je bil pretepel do krvi.

Sladkosnedež. 37-letni Alojzij P., prenočujoči na ljudskem prenočišču v ulici Gaspare Gozzi, je bil včeraj popoldne aretovan na zahtevo Atilija Rigamonti, kateremu je v ulici Vincenzo Bellini ukradl z voziča vrč sladštitic, vreden 20 kron. Alojzij P. je že dlje časa pod posebnim policijskim nadzorstvom.

Prijavljena sleparija. Slikar g. Fran Epron, stanujoči v ulici Giulia št. 21, je ovadil včeraj popoldne na policiji soboslikarja Alberta V., stanujočega v ulici della Barriera vecchia, ki da je iztirjal dve njegovi tirjavti, in sicer eno za 164 kron pri peku Morinu v ulici Nuova št. 17, in drugo za 64 kron pri jestvinčarju Ivanu Ivančiču na trgu della Barriera vecchia št. 3.

Krasen parček. Predsinočnim sta bila po policijskih agentih aretovana v ulici di Crosada 31-letni težak Alojzij I., doma iz Ljubljane, in njegova ljubica 24-letna lahkoživka Olga B. Agentje so aretovali prvega zato, ker je izgnan iz Trsta, njo pa zato, ker je pljunila nanje rekša: „Tu imate za vas in za vso policijo!“

Izgubljen! Klatil se je okrog že Bog ve koliko časa. Kraj mu je bil popolnoma neznan: nobenega znanca, nobenega sorodnika v tem kraju, v Trstu. Hodil je klaverno po ulici Giulia brez vsacega cilja: ni vedel kje bo jedel, ne kje bo spal. Milo je gledal okrog sebe. A brezsrčni ljudje se niso niti zmenili zanj — pač, tu pa tam se mu je kak paglavec porogljivo smejal. — Neki redar je pa to zapazil: gledal je nekaj časa, kam da bo šel oni revež, a ko se je prepričal, da je nesrečni popolnoma sam in izgubljen v tem mestu, je pristopil, prijel nesrečnega izgubljenega — osla za uho in ga spremlil v neki hlev, kjer ga je hlevarju izročil v varstvo.

Lastnik ali lastnica tega osla, naj se zglati na policiji.

Utonil je v sred. v Soči pri podravskem mostu blizo Gorice Viljem Cian uslužbenec veleposestnika in mesarja Fogarja.

Koledar in vreme. Danes: Lovrencij, mučenec; Ozrin; Jurica. — Jutri: Suzana, devica in mučenica; Bojemir; Voka. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne 28.5° Celsius. — Vreme: deloma oblačno.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi običajno „vinsko trgatvo“ na 7. oktobra in ne na 7. kimovca t. l. kakor je bilo pomotoma javljeno.

Od Sv. Marije Magdalene spodnje. Dolgo časa je že minolo, odkar ni bilo pri nas nikakega koncerta ne veselice: če se ne motimo, od predlanskim. V nedeljo pa, dne 12. t. m., se bo vršilo nekaj. Kakor je bilo že naznanjeno v „Edinosti“, priredi „Obrotniško društvo“ pri Sv. Ani koncert v korist otroškega vrtca pri Sv. M. Magdaleni spodnji. Na tem koncertu bosta sodelovala pevsko društvo „Slava“ in škedenjska godba. Res je, da v nedeljo bo marsikakšna zabava in veselica, ali Slovencev nas je dosti; če vsi storimo svojo dolžnost, nas bo povsodi dovolj.

Koncertu je jako plemenit namen: na korist domačega otroškega vrtca, ki se ustanovi takoj, čim tržaški magistrat odpre svojega. Danes ga ni še potreba, ali moramo biti pripravljeni za tekmovanje. Če hočemo pa ta napad junško odbiti, moramo vsi domačini in drugi Slovenci skrbeti za potrebna sredstva.

Zberimo se torej v nedeljo na vrtu gostilne „Obrotniškega društva“, položimo vsaki svoj prispevek, ki ga določi odbor. Dokazimo našim nasprotnikom, da nas je več, nego njih!

Veselica na Krasu. Kako je postalo na Krasu sedaj vse živo, kako hite vsi Tržačani na Kras, da si ogledajo krasoto slovenske zemlje! V resnici je bila nova železnica za nas Slovence živa potreba, a ponosni moramo tudi biti, da se vozimo izključno po slovenskih tleh. Sedaj imamo lepo priliko tudi za daljše izlete, da se v svobodni naravi navijemo svežega zraku.

V nedeljo, dne 12. t. m. priredi pevsko društvo „Zarja“ skupno s „Tamburaškim zborom“ od Sv. Ivana izlet v Kobdilj pri Štanjelu in veselico tamkaj. Sodelovala bosta tudi društva „Slovan“ iz Kobdilja in „Dom“ iz Vel. Repna.

Na odličnem vrtu se sestanejo in potujejo društva, a potem zadone iz mladih s naših Zarjašev krasne pesmi v pozdrav na kraških tleh. Vabljeni ste torej bratje, da skupno z „Zarjo“ poletite na naš kršni Kras, kjer naj pride do lepe manifestacije bratske ljubavi in narodne zavesti!

Omega. Kamniška podružnica „Slov. plan. društva“. Vspored na otvoritvi planinske kočice na Kanniskem sedlu (1879 m): 1. Predvečer kres in žarnice. 2. Drugo jutro prihod tujcev na Sedlo. 3. Ob 10. uri sv. maša in blagoslovljenje kočice. 4. Slavnostni pozdrav podružnične načelnika in očetrskega vodnika kamniške kočice. 5. Nagovor načelnika osrednjega odbora in zastopnikov podružnic. 6. Obed. 7. Izleti na Brano, Planjavo itd. Za žive in pijačo je skrbjeno.

Bralno-pevsko društvo „Prešern“ v Boljuncu je, kakor znano, odložilo svojo veselico na dan 15. avg., praznik M. Vnebovzetja. Na veselici bodo sodelovala bratska društva: „Čitalnica“ pri sv. Jakobu z mešanin in možkim zborom, „Zvonimir“ iz Roccola in „Vodnik“ iz Doline.

Tržačanom je kakor nalašč na razpolago vlak, ki odhaja iz Trsta ob 2:30 pop. ter vozi 20 minut do postaje Boršt.

Zato je pričakovati, da bomo videli med nami tudi bratov Tržačanov, ker ni ta dan nikjer drugje veselje!

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Podružnica sv. Cirila in Metoda v Čresu.

Razne vesti.

* Slovaška narodna slavnost. V Turčanskem Sv. Martinu so včeraj povodom glavne skupščine slovaškega muzealnega društva slovesno vzdali temeljni kamen za slovaški narodni muzej.

* Velik požar. V Černomlju so v sredo pogorele šestim premožnim gospodarjem hiše z gospodarskimi poslopji. Zažgali so najbrž otroci.

* Trije zamorci linčani. Iz New-Jerka javljajo: v Charlotte so belokožci udri v sodišče in linčali tri zamorce, ki so umorili tleko belo rodbino.

Policaji so na belokožce streljali in ustrelili dve osebi.

* Kitajska hoče preosnovati kazensko postopanje in uvesti porotna sodišča.

Svedski profesor na učnem potovanju. G. S. Lunden, profesor slovenskih je-

zikov in slovstev na vseučilišču v Upsali na Švedskem, se je teh dni mudil v Belemgradu, da je tamkaj nabiral gradivo o novejem srbskem slovstvu. Bival je v Srbiji že pred 12 leti in pozna dobro srbski jezik. Iz Belegagrada se hoče profesor Lunden podati v Ljubljano.

* Črnogorski drobiž. Iz Cetinja poročajo, da so novi črnogorski novci že dospeli. Novci so od bakra in nikla; in to komadi po 1 in 2 pare iz bakra, po 10 in 20 par iz nikla, kakor avstrijski drobiž. Ta drobiž pride kmalo v promet. Za sedaj Črnogora ne bo imela še srebrnega in zlatega denarja. Novi drobiž je lepo izdelan, skovan je baje v dunajski kovalnici.

* Japonsko vojno ladijo „Mikasa“, ki se je dne 12. septembra 1905. potopila, so zopet dvignili iz morskega dna.

* Najmiroljubnejša občina v Avstriji je Rudeča Tretožna v okraju Horice, obstoječa iz 78 hiš in 427 prebivalcev. Celih petnajst let v to občino ni sodni sluga prinesel niti kake tožbe, niti eksekucije. O srečni kmetje, srečna vas!

Brzojavne vesti.

Svarilo izseljencem.

DUNAJ 9. — Neka parobrodna družba Zino razposlila prospekte, v katerih dela propagando za izseljevanje v državo San Paolo v Braziliji. Pri tem se slikajo kmetom, roko-delcem in drugim delavcem tamošnje razmere kakor posebno sijajne in izlasti še onim izseljencem, ki se hočejo v San Paulu naseliti kakor kmetje, obeta svobodno vožnjo po morju in po kopnem do določenega kraja. Ker vsebina tega prospekta ne odgovarja obstoječim razmeram, svari ministerstvo za notranje stvari najodločneje pred tem prospektom.

Nadvojvodinja Marija Valerija.

ISL 9. Nadvojvodinja Marija Valerija je povila hčer.

Bilanca kreditnega zavoda.

DUNAJ 9. Poletna bilanca kreditnega zavoda pokazuje čistega dobička 5.651.879 kron brez obrestnih dohodkov in povišanja glavnice.

Štrajk mlinarjev.

BUDIMPEŠTA 9. Štrajk mlinarjev nadaljuje.

Bolgari napadeni v Solunu.

SOLUN 9. Sinoči so neki neznanci napadli dragomana trgovske bolgarske agencije, ko se je z nekaterimi prijatelji sprehajal po mestu. Pri tem je bil bolgarski zdravnik Nikolov težko ranjen.

Spopad med Japonci in Amerikanci.

WASHINGTON 9. Tekom razgovora z japonskim diplomatičnim zastopnikom je namestnik državnega tajnika Bacon zatrjeval, da je opravičiti ljubostvo 5 japonskih ribičev pri Aleutih, istočasno je pa izjavil, da bodo Združene države najbrž izrazile svoje obžalovanje Japonci. Kar se tiče vjetih Japoncev, se poskrbi, da pridejo kmalo pred sodišče.

Kardinal, knez in nadškof dr. Katschthaler.

SOLNOGRAD 9. Kardinal, knez in nadškof dr. Katschthaler se je podal danes v svojo domovino v Zilerski dolini, kjer bo imel jutri povodom svoje zlate maše slovesno zahvalno službo božjo, katere se uželeti vsa duhovščina Zilerske doline.

Španska in Vatikan.

MADRID 9. Ministerski svet je določil odgovor na protest nuncija glede civilne zakonodaje v ženitbenih stvareh. Pravosodni minister je odstopil, ker noče ovirati postopanja vlade.

Nadalje je ministerski svet sklenil, da se zbornica sestane sredi oktobra.

Angleška kraljeva dvojica.

LONDON 9. Kakor je zvedel „Reuterjev biro“ iz uradnega vira, je govorica, da obišče angleška kraljeva dvojica v tem letu španski dvor, popolnoma neosnovana.

O katastrofi parnika „Sirio“.

MADRID 9. Iz Kartagene poročajo, da se je povodom katastrofe parnika „Sirio“ rešilo, kolikor se je doslej konstatiralo, 522 oseb. Pogrešajo 270 oseb.

Cesar Viljem.

BEROLIN 9. Od dobro obveščene strani se zatrjuje, da ne odpotuje cesar Viljem letos v inozemstvo. Torej tudi ne obišče na jesen španskega kralja, kakor se je nedavno od neke strani poročalo.

Telefonski kabel v Bodenskem jezeru. FRIEDRICHSHAFEN (ob Bodenskem jezeru) 9. Danes je bil po več predhodnih poskusih položen prvi telefonski kabel v Bodenskem jezeru. Kabel veže Friedrichshafen z Romanshornom.

Cesar v Islu.

EISENERZ 9. Cesar se je s spremstvom vrnil v Isl ob 2. uri popoldne.

Parnik zadel v Suecu na suho.

LONDON 9. Lloyds poroča iz Port Saida, da je nemški parnik „Sophie Rickmers“ na svojem potovanju iz Rangona v Bremen v sueškem kanalu zadel na suho, vsled česar je promet zaprt. Odposlana je bila pomoč.

Obletnica kronanja papeža Pija X.

RIM 9. Povodom obletnice kronanja papeža Pija X. je bila v Sikstinski kapeli v Vatikanu slovesna služba božja, kateri so prisostvovali papež ter kardinali in škofje biva-joči v Rimu, nadalje diplomatični zbor in

členi plemstva. Kardinal Merry del Val je služil mašo, mons. Perosi je pa vodil pevski zbor sikstinske kapele. Danes zvečer priredi kardinal Merry del Val v svojem stanovanju v Vatikanu veliko večerjo. Papež je prejel mnogo čestitk.

Rusija.

PETROGRAD 9. (Petrogr. brz. agent.) Ko je bilo aretovanih več anarhistov in revolucionarjev, so našli pri njih bombe, napolnjene z razstreljivimi snovmi. Bivši poslanec dume Onipko, ki je bil aretovan v Kronstadtu in dva socijalistiška revolucionarja pridejo pred vojno sodišče.

JUSOVKA 9. Vsled razprtij o nadalj-nem postopanju se je 2500 delavcev skupine Aleksejevsk razdelilo v dva tabora, pri čemer je prišlo do spopadov. Dve osebi sta bili ubiti, več pa ranjenih. Oddelek dragoncev je zopet napravil mir.

MAGDEBURG 9. „Magdeburger Zeitung“ poroča iz Petrograda: Revolucionarni odbor je izjavil, da nevspeh vojaških puntov v Sveaborgu in Kronstadtu ne zaustavi napredovanja revolucije. Odbor ne namerava splošne vojaške ustaje, ker je vsled razsežnosti ruske države nemožna. Odbor provzroči pa, da izbruhne punt sedaj na enem, potem na drugem mestu, dokler se na ta način zruši vojaška disciplina; potem se da zadnji udarec carizmu.

FRANKOBROD 9. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Rige, da je med tamošnjim posadko veliko revolucijsko gibanje. Vojaki se branijo nastopiti proti 15.000 štrajkujočim delavcem.

PETROGRAD 9. Kakor je Petrunkevič nekemu poročevalcu priobčil, namerava konstitucionalno-demokratska stranka sklicati meseca septembra kongres v Moskvi.

PETROGRAD 9. — Izginili so zadnji znaki generalnega štrajka. Vsi časopisi so izšli.

MOSKVA 9. Štrajk je popolnoma končan, vendar se služba na električni železnici radi tehniških zaprek še ne vrši v popolnem obsegu.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.09—19.13, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.15—240.40 Francija K 95.45—95.65, Italija K 95.40—95.60—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.27—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska ečnotna renta K 99.49—99.70, ogrska krona renta K 94.65—95.95, italijanska renta K —, kreditne akcije K 663.—, 670.—, državne železnice K 671.—673.—, Lombardi K 167.25—169.25 Lloydove akcije K 757.—745.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1890 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 163.00 do 16.00 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Table with columns: Državni dolg v papirju, srebru, Avstrijska renta v zlatu, v kronah, Avstr. investicijska renta, Ogrska renta v zlatu, v kronah, Akcije nacionalne banke, Kreditne akcije, London, 10 Lstr., 100 državnih mark, 20 mark, 20 frankov, 100 ital. lir, Cesaraki cekini. Columns for včeraj and danes.

Pariška in londonska borza.

Paris: (Sklep.) — Francozka renta 97.75, italijanska renta —, španski exterieur 96.42, akcije otomanske banke 647.—, Menjice na London 251.65.

Paris: (Sklep) Avstrijske državne železnice —, Lombarde —, unificirana turška renta 97.32 avstrijska zlata renta 99.75, ogrska 4% zlata renta 95.10, Länderbank 476.—, turške srečke 146.75, parizka banka 1533, italijanske meridijske akcije 8.27, akcije Rio Tinto 16.64 Trdna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 87.12/16 srebro 25.1/16, Lombardi 7.—, španska renta 94.7/16, italijanska renta 101.7/16, tržni diskont 3/16, menjice na Dunaju —, Stalna.

Tržna poročila 9. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.82 do K 14.84, rž za okt. K 12.42 do 12.44, oves za okt. od K 12.72 do 12.74, koruza za avgust 12.42 do 12.44 Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca ugodnejša. — Prodaja: 23.000 met. stot., vzdržano; druga žita nespremenjeno. Vreme: oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 39/16, za december 39/16, za

marec 40/16, za maj 40/16. Stalno. — Kava Rio navadna loco 40—42 navadna reelna 43—44 navadna dobra 45—46.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za avgust 18.35, za september 18.15, za oktober 17.95, za november 17.75, za dec. 17.30, za januar 17.90. — Mirno. — Vreme: lepo.

(Dalje na četrti strani.)

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo su došli:

Sink, dijak, TRAIKIROHEN; Neieubauer, zaseb., DUNAJ; Pinko, zaseb., DUNAJ; Kubnest, dijak, DRAZDANI; Sigmund, zas., DUNAJ; Weis, zdravnik, WENUS; Dr. Krašovec, odvet., CELJE; Nonay, c. k. major, PECS; Bressau, pot., DUNAJ; Kasparava, učiteljica, PRAGA; Vanicks, učiteljica, KRALJEVI GRADEC; Sevcovič, zaseb., PRAGA; Olcrlaj, agent, BELIGRAD; Jouschma, trgovec, ŠABEC; Persiadi, trg., BELIGRAD; Belohauber, zaseb., DUNAJ; Sieber, zas., KREMS; Dr. Seidler, zdravnik, DUNAJ; Simonovitz, zlatar, BELIGRAD; Friebe, trgovec, DUNAJ.

Advertisement for Ivan Millonig oil. Text: Ne čitaj samo, ampak, prepričaj se, da nihče ne more tekmovati z narodno zalogo olja IVAN MILLONIG. TRST, Piazza Barriera št. 3, TRST. FILJALKA Campo S. Giacomo št. 16. Prodaja in razpošiljanje na debelo in na drobno. Ceniki na razpolago.

Advertisement for Aleksander Levi Minzi insurance. Text: Tovarna pohlštva Aleksander Levi Minzi, ulica Tosa št. 52. A (nasna hiša). ZALOGA: PIAZZA ROSARIO (solske peslopje). Oone, da se ni bati nebone konkurence. Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načelih. Nastrovan cenik brezplačno in franko.

Advertisement for Rafael Italia wallpaper. Text: Tovarna pohlštva RAFAEL ITALIA, Velikansko skladišče in razstava pohlštva in tapetarij TRST, ulica Malcantón št. 1 po male nježnih cenah.

Advertisement for Serravallo's iron wine. Text: Serravallo-vo železnato kina vino za bolehnne otroke in rekonvalescente. Provroča volje do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem. Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh svetobajih, kadar je treba se po boleznih ojačiti. Dostopno s 18 kolajnami za raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priščevaji. I. SERRAVALLO Trst.

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Počakaj & Xögl HOTEL BALKAN

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bo-
dave dobave. Stalno, nespremenjeno, za 10 stotink
više. Prodaja: 5000 v. e.
Havre. (Sklep) Kava Santos good average
za tekoči mesec 49.50, za sept. 50.—. Mirno.
London. Sladkor iz repe surov, 4 9/11, Sh.
Stalno.
Pariz. Rž za tekoči mesec 16.—, za sept.
16.—, za dec. 16.15, za nov. februar 16.25 (mirno).
— Pšenica za tekoči mesec 22.85, za sept. 22.45, za
sept.-dec. 22.55, za november-februar 22.65 (stalno).
— Moka za tekoči mesec 31.50, za sept. 30.30, za
sept.-dec. 31.—, za november-februar 29.60 (stalno).
— Repično olje za tekoči mesec 65.1/2, za sept. 65.1/2,
za sept.-dec. 67.1/2, za januar-april 66.1/2 (mirno).
— Spirit za tekoči mesec 46.1/2, za sept. 44.1/2, za
september-dec. 41.1/2, za januar-april 40.— (stalno).
— Sladkor surov 55 uro nov 22.1/2, — 23.— (stalno).
bel za tekoči mesec 25.1/2, za sept. 25.1/2, za ok-
tobar 27.—, za januar-april 27.1/2. (mirno). rafinirani
— 57.10. Vrtime: vroče.

MALI OGLASI.
Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo;
masnotiskane besede se računajo enkrat
več. Najmanjša pristojbina 40 stotink.
Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pisмено naroči kat. „MALI OGLAS“, naj
sojše cenar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen,
če ni cebe poznana Upravi lista.
Tarifa je natisnjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsakdo
lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da pošlje besede
Oglase tržaški na „INSERATNI ODDELEK“ „Edinosti“.
Na vprašanje potem pisem bo dalj „INSERATNI ODDELEK“
informacije odine to, če bo pisnu prislozna znanka za odgovor.

Divaška Vilenica 20 minut oddaljena
od postaje, bo sijajno
razsvetljena dne 15. avgusta od 4.—7. ure popoldne.
Vstopnice po 1 krono pri jami.

Iščem stanovanje samo za se na Općinskih 3—5
prostorov z vrtom. Naslov v „Inseratnem
oddelku Edinosti“.

Javni plesi na širokem lesenem podu se
bojo vršili vsako nedeljo in
v prizidku v ulici dello Scoglio. Gostilna Bencič. „Al
Transval“ 868

Išče se vratarja krojača brez otrok. Naslov:
ulica Torrente 10, I. n. 866

V najem se odda 25 minut od mesta do Ro-
cola 2 sobi, sobica in kuhinja po
nizki ceni Pri Kanarinah št. 119. 861

Gostilna „Alla Costanza“ (Via
št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraljški
teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič

Pianist star, jako zmogel, se ponuja društvom
in zasebnikom za koncerte ter poučjuje
v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za na-
slov je praslati pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700)

Maslo surovo in kuhano z Alp. Za naročbe se
je obrniti ulica Vincenzo Bellini št. 13.
Ivan Suban. 858

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče
malo stanovanje z vrtom,
vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Ro-
magna, Commerciale, ali v Škorklji blizu mesta. Pod-
pisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi
stanovanja v podnajem. Ponudbo, pismente ali ustmene
prejme „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala
družina“. 888

Mali dvorec v Škorklji je na prodaj. Dvo-
rec ima v pritličju: 1 sobo,
kuhinja, rušnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinja;
v II. nadst. tudi 2 sobi in kuhinja, vse urejeno na
novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z
vodnjakom). Radi preselitve se dvorec prodaja za nizko
ceno. 550

Hiša na prodaj je v lepi poziciji v Bar-
kovijskih: tri sobe in ku-
hinja; okoli hiše vrt. Naslov daje „Inseratni oddelek
Edinosti“. 853

Avtorizovana mednarodna agencija za nameščanje
„GLORIA“
TRST — ulica Barriera 25, I. p.

Dobe se vedno na razpolago stanovanja mala
in velika. — Skladišča vsake velikosti.
Kupuje in prodaja izvrševanje raznih obrtov,
namočna izbrana osebe za vsako stroko.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase
in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema
„Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galati št. 18
(Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je
odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop.
Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“

**Prva lavanderia - - -
- - meccanica Triestina**

Prva tržaška mehanična pralnica
ulica Belvedere št. 35
prevzema, počeni s 1. avgustom
domače perilo vsake vrste tudi samo
za pranje. Najnižje cene, enake onim
tukajšnjih peric. Najtočnejša postrežba
popolnoma lepo belo perilo, oprano
brez škodljivih snovij, za kar se jamči
Naročba po telefonu.
Telefon 1661.

Električno vpeljavo
izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione št. 6.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zapo-
slenje; kdor išče uradnike ali službene osebe;
kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorec;
kdor ima za prodati hiše, polja, dvorec; kdor
želi posejlla, vkujžibe itd., prodati ali kupiti
premišne ali sploh rabljene predmete itd. itd.
naj se poslužiti **MALIH OGLASOV** v
„Edinosti“, ki so najcenejši, največje štani
ni najbolj pripravi v dosego namena.

M. GÁL
TRST GORICA
Corso 4 Corso Verdi 45
Elastične nogovnice in obveze
za krlice, kilni pasovi, tre-
bušne preveze in opasnice,
vata (dr. Bruno) obvez. blago.
Predmeti za strežbo bolnikov.
Cene, da se ni bati tekovanja.

Ustanovljena leta 1867.
Odlikovana
livarna V. Vincenc Osvaldella
ul. Media 28 TRST Telefon 374

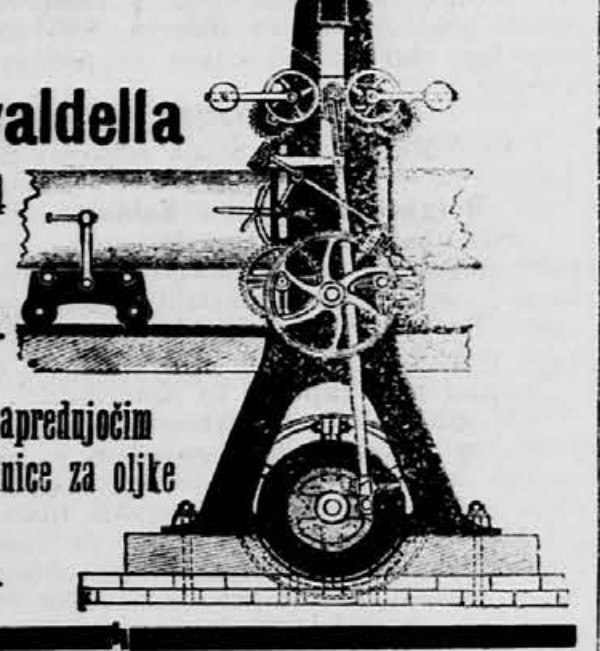
Mehanična delavnica.
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.
Stiskalnice za grozdje,
najuvejšega sestava na množeci se obrat in napredajočim
pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke
z obratom na vijak in vodnim pritiskom.
Vodne stiskalnice. Preračuni na zahtevo.

Velika zaloga koles (bicikljev)
Germania in Nazionale
koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG
pri kolesih in motocikletih potrebnih pritilkin
mehanična delavnica kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma št. 3.

EVGEN BUCHETTI
TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonialnega blaga,
dlikates, svežega in suhega sadja.
Novi furlanski salami — Videmski kotečini — Graški
gnjat — Oveji sir piemonteški — Oveji sir star
iz Kurnije — Paranezan I. in II. vrste — Oljke
zeleno — Konzerve iz pomodorov ital., najboljše vrste.
Na debelo in drobno. Cene brez konkurence.

Barvarnica
pralnica in čistilnica na suho
(s parnim strojem)
za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo
pregrinjala itd., kakor tudi dežnike
TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST
Albin Boegan
O priliki plesov se izvrši najhitzeje.
Pregrinjala se liče po 20 avč. komad.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijaške v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se temeljejo na polovanje in prevažanje blaga na vse pruce.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH
Točna postrežba in nizke cene.

Dr. KOLB
bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik
Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST
Plombovanje zob po najboljših znanstvenih zistemih.
Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovrše-
nostjo g. **Hans Schmidt,** bivši sodrug Dr. A. Mittáka
odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah
v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.
Hitri in elegantni novi brzoparobrod
Francesca
odpluje dne 21. avgusta t. l. v Novi York.
Cene jako nizke.
Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parčki so
električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje južne železnice v Trstu*)

5:55 predp.	B via Cervinjan v Benetke, Rim, Milano, Videm, Pontebona, Cedad
6:25 "	O do Gorice, preko Nabrežine, se zvezo na Ajdovščino.
7:55 "	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb
8:25 "	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8:55 "	O v " Benetke, zvezo na Cervinjan.
9:55 "	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11:50 "	O preko Cervinjana v Videm, Cedad, Benetke, Milan, Ala.
1.— popol.	O v Kormin in via Cervinjan v Videm in Benetke.
4:25 "	O v Italijo preko Kormina, zvezo na Ajdovščino.
5:30 "	B via Cervinjan v Benetke, Milan, Roma in Videm.
6.— "	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6:35 "	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8:30 "	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
9:05 "	O do Kormina se zvezo Cervinjan.
11:30 "	O na Dunaj, Budimpešto.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6:30 predp.	O z Dunaja, Ostende in Londona.
7:20 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7:40 "	O iz Kormina preko Bivaa.
9.— "	B z Dunaja, Budimpešto, Zagreb, Reko.
10:25 "	O z Dunaja in Reje.
10:38 "	B iz Italije preko Cervinjana.
11:28 "	O iz Italije preko Kormina zvezo na Ajdovščino.
4:15 popol.	O iz Kormina in Cervinjana pr. Nabrežine, zvezo z Ajdovščino.
5:35 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7:15 "	O iz Italije via Cervinjan.
7:46 "	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zvezo z Ajdovščino.
8:35 "	B z Italije preko Kormina, zvezo z Ajdovščino pr. Nabrežine.
8:55 "	B z Dunaja, Budimpešto in Reke.
10:45 "	B iz Italije, preko Cervinjana, zvezo z Vidmom in O iz Kormina.

Odhod s postaje državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

5:10 predp.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
5:30 "	O v Herpelje, Ljubljano, Dunaj.
7:20 "	B (samo v četrtki) v Herpelje, Pazin, Pula.
8:50 "	O v Herpelje, Divače, Rovinj, Pula.
3:50 popol.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
4.— "	O v Herpelje, Divače, Dunaj, Rovinj, Pula.
7:30 "	O v Koper, Buje (Istra).
7:40 "	B v Pulo, Divače, Beljak, Dunaj.

Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

7:45 predp.	O iz Buj in Kopa (Istra)
8:25 "	O iz Pule, Rovinja, Divače, Dunaja.
9:46 "	iz Pule.
11:05 "	O iz Herpelj, Divače, Ljubljane, Dunaja.
12:05 popol.	O iz Poreča, Buj, Divače Dunaja.
6:25 "	O iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaj.
10:25 "	B iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaj.
10:45 "	O iz Poreča, Buj, Kopa.

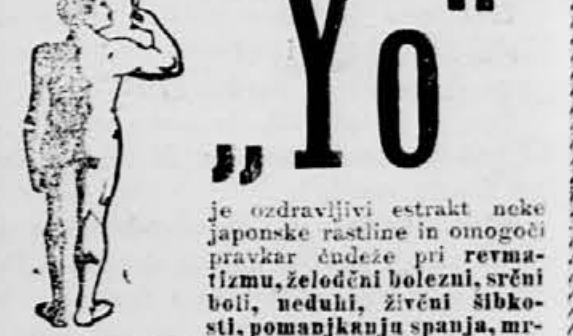
Ob nedeljah in praznikih:
9:28 popol. O iz Divače, Herpelj in vmes ležečih postaj

*) Opazka B — brzovlak. O — običajni vlak

Carlo Vitez
Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale
AUTORIZOVANA
mehanična delavnica
za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.
Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Najboljša reklama za trgovce,
obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh,
so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Vsi zdravniki se čudijo čarobnemu vspehu.

„Yo“
je ozdraviljivi ekstrakt neke japonske rastline in omogoči pravkar čudeže pri revmatizmu, želodčni boleznih, srčni boli, neduh, živčni šibkost, pomanjkanju spanja, mrzlih rokah in nogah, bledeli, krču, kožni boleznih, influenci, kašlju, ušesnemu brenčanju, glavobolu. — „Yo“ čisti kri, podvoji pljučno in telesno moč, jači apetit in preskupnega; pomaga gotovo pri kataru vseh duševnih in prsnih boleznih. — „Yo“ je od bevljanje medicinskega novinstva odobrena in vsak zdravnik bo potrnil, da boljši pomoček ne obstoja. — „Yo“ se ne sme pogrešati v nobeni hiši. Tisoč zahvalnih pripoznanj priča, da pomaga „Yo“ v vseh slučajih in se že v par urah čuti ozdravljivi vspeh. — Cena steklenici 1 krono. Za popolno zdravljenje je treba 6-12 steklenic.
Edini uvoznik:
D. Schön v Milanu
Francesco Sforza 3.
Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko pri Petrovics Drogerii, IV. Bécsi u. 2 v Budimpešti
kamor je nasloviti naročbe iz Avstro-Ogrske.